PREDLOG ZAKONA
O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDIJAMA

Član 1.

U Zakonu o sudijama («Službeni glasnik RS», br. 63/01, 42/02, 60/02, 17/03, 25/03, 27/03, 29/04, 35/04, 44/04, 61/05, 101/05 i 46/06), član 9. stav 2. reči: «Visokog saveta pravosuđa» zamenjuju se rečima: «ministra nadležnog za pravosuđe».

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

«Ministar nadležan za pravosuđe dužan je da Narodnoj skupštini predloži odgovarajuće smanjenje broja sudija u sudu čija nadležnost bude smanjena, a može da predloži odgovarajuće povećanje broja sudija u sudu čija nadležnost bude proširena.».

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 2.

U članu 18. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

«Izuzetno, sudija može biti upućen na rad u drugi sud iste vrste neposredno višeg stepena, ako ispunjava uslove za izbor za sudiju tog suda, najduže na godinu dana.».

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

U stavu 4. posle reči: «upućivanju» dodaju se reči: «sudije u neposredno viši sud donosi Visoki savet pravosuđa, a u ostalim slučajevima rešenje o upućivanju».

Član 3.

U članu 41. stav 1. reči: «državne zajednice Srbija i Crna Gora» zamenjuju se rečima: «Republike Srbije».

Član 4.

U članu 79v stav 1. reči: «1. jula 2006.» zamenjuju se rečima: «1. septembra 2006».

Član 5.

U članu 80. stav 1. reči: «1. juna 2006.» zamenjuju se rečima: «1. februara 2007.».

U stavu 2. reči: «31. decembra 2006.» zamenjuju se rečima: «31. avgusta 2007.».

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Republike Srbije».

O B R A Z L O Ž E Nj E

USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama sadržan je u odredbama člana 72. stav 1. tačka 11. Ustava Republike Srbije, prema kome organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa uređuje i obezbeđuje Republika Srbija te člana 102. Ustava Republike Srbije, kojima se postavljaju najopštiji principi statusa sudija.

RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

Članom 2. Uredbe o položaju pojedinih institucija bivše Srbije i Crne Gore i službi Saveta ministara («Službeni glasnik RS», broj 49/2006) konstatovano je da su prestale da rade institucije bivše Srbije i Crne Gore, među kojima i Sud Srbije i Crne Gore. Prema odredbi člana 4. stav 1. navedene uredbe, predmete Suda Srbije i Crne Gore u kojima se ocenjuje zakonitost konačnih upravnih akata preuzima Vrhovni sud Srbije.

Budući da prestankom rada Suda Srbije i Crne Gore Vrhovni sud Srbije preuzima ogroman broj nerešenih predmeta u kojima se ocenjuje zakonitost konačnih upravnih akata i da se mora omogućiti njihovo rešavanje u razumnom roku, predlaže se donošenje ovog zakona. Naime, upućivanjem sudija upravnog odeljenja okružnog suda u Vrhovni sud Srbije obezbedio bi se kontinuitet u rešavanju preuzetih predmeta do početka rada Upravnog suda.

Budući da prekršajni sudovi još nisu osnovani, potrebno je produžiti rok za donošenje Odluke o broju sudija u prekršajnim sudovima i Višem prekršajnom sudu.

Zakonom o uređenju sudova predviđeno je da apelacioni sudovi i Upravni sud počnu da rade 1. januara 2007. godine. Budući da su po hitnom postupku predložene izmene odredaba Zakona o uređenju sudova kojima je određen početak rada tih sudova, u skladu sa tim potrebno je izmeniti rok za izbor sudija u apelacione sudove i u Upravni sud.

OBJAŠNjENjE POJEDINAČNIH REŠENjA

Članom 1. Zakona predlaže se izmena postojećeg zakonskog rešenja prema kome Narodna skupština određuje broj sudija i sudija porotnika na predlog Visokog saveta pravosuđa. Umesto toga, daje se ovlašćenje ministru nadležnom za pravosuđe da predloži odgovarajući broj sudija za svaki sud, na osnovu okvirnih merila za određivanje broja sudija, sudija porotnika i sudskog osoblja koje utvrđuje Visoki savet pravosuđa. Ministar se, istovremeno, ovlašćuje da predloži Narodnoj skupštini odgovarajuće smanjenje ili povećanje broja sudija, u zavisnosti od promene nadležnosti suda.

U odnosu na dosadašnje zakonsko rešenje, članom 2. Zakona omogućava se i upućivanje sudije u drugi sud iste vrste neposredno višeg stepena, najduže na godinu dana. Predloženim rešenjem prevazilaze se teškoće nastale, pre svega, zbog nedovoljnog broja sudija. Rešenje o upućivanju sudije u sud neposredno višeg stepena donosi Visoki savet pravosuđa, a u ostalim slučajevima predsednik Vrhovnog suda Srbije. Za razliku od premeštaja, upućivanje je privremeno i nema pravnu prirodu izbora u drugi sud, stoga se na ovaj način ne izigravaju ustavne odredbe o načinu izbora sudije.

Članom 3. Zakona promenjen je jedan od uslova za za izbor sudije – državljanstvo, pošto samim prestankom postojanja državne zajednice Srbija i Crna Gora, nema više ni državljanstva Srbije i Crne Gore.

U članu 4. Zakona produžen je rok za donošenje Odluke o broju sudija u prekršajnim sudovima i Višem prekršajnom sudu budući da još nisu osnovani prekršajni sudovi.

U skladu sa pomeranjem roka za početak rada apelacionih sudova i Upravnog suda, članom 5. Zakona predlaže se izmena zakonske odredbe kojom se određuje rok za donošenje odluke o broju sudija i sudija porotnika i za izbor sudija apelacionih sudova i Upravnog suda.

FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENjE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Prema odredbi člana 4. stav 1. Uredbe o položaju pojedinih institucija bivše Srbije i Crne Gore i službi Saveta ministara («Službeni glasnik RS», broj 49/2006), predmete Suda Srbije i Crne Gore u kojima se ocenjuje zakonitost konačnih upravnih akata preuzima Vrhovni sud Srbije. Kako bi se obezbedio kontinuitet u rešavanju tih predmeta i sprečila povreda ljudskih prava garantovanih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku.

PREGLED ODREDABA ZAKONA O SUDIJAMA KOJE SE MENjAJU I DOPUNjUJU

Član 9.

Sudiju i predsednika suda bira i o prestanku njihove dužnosti odlučuje Narodna skupština.

Broj sudija i sudija porotnika za svaki sud određuje Narodna skupština, na predlog ~~Visokog saveta pravosuđa~~ MINISTRA NADLEŽNOG ZA PRAVOSUĐE.

MINISTAR NADLEŽAN ZA PRAVOSUĐE DUŽAN JE DA NARODNOJ SKUPŠTINI PREDLOŽI ODGOVARAJUĆE SMANjENjE BROJA SUDIJA U SUDU ČIJA NADLEŽNOST BUDE SMANjENA, A MOŽE DA PREDLOŽI ODGOVARAJUĆE POVEĆANjE BROJA SUDIJA U SUDU ČIJA NADLEŽNOST BUDE PROŠIRENA.

Okvirna merila za određivanje broja sudija, sudija porotnika i sudskog osoblja utvrđuje Visoki savet pravosuđa.

Član 18.

Sudija može biti upućen na rad samo u drugi sud iste vrste istog ili neposredno nižeg stepena, najduže na godinu dana.

IZUZETNO, SUDIJA MOŽE BITI UPUĆEN NA RAD U DRUGI SUD ISTE VRSTE NEPOSREDNO VIŠEG STEPENA, AKO ISPUNjAVA USLOVE ZA IZBOR ZA SUDIJU TOG SUDA, NAJDUŽE NA GODINU DANA

Upućuje se u sud u kome nedostatak, sprečenost, izuzeće sudija ili drugi razlozi otežavaju ili usporavaju rad.

Rešenje o upućivanju SUDIJE U NEPOSREDNO VIŠI SUD DONOSI VISOKI SAVET PRAVOSUĐA, A U OSTALIM SLUČAJEVIMA REŠENjE O UPUĆIVANjU donosi predsednik Vrhovnog suda Srbije.

Član 41.

Za sudiju može biti izabran državljanin ~~državne zajednice Srbija i Crna Gora~~ REPUBLIKE SRBIJE koji ispunjava uslove za rad u državnim organima, koji je završio pravni fakultet, položio pravosudni ispit i dostojan je dužnosti sudije.

Posle položenog pravosudnog ispita potrebno je radno iskustvo u pravnoj struci:

- dve godine za sudiju opštinskog i prekršajnog suda;
- četiri godine za sudiju trgovinskog suda;
- šest godina za sudiju okružnog suda;
- osam godina za sudiju apelacionog, Višeg trgovinskog suda, Višeg prekršajnog suda i Upravnog suda;
- dvanaest godina za sudiju Vrhovnog suda Srbije.

Član 79v

Odluka o broju sudija u prekršajnim sudovima i Višem prekršajnom sudu biće doneta do ~~1. jula 2006.~~ 1. SEPTEMBRA 2006. godine.

Predsednik i sudije prekršajnih sudova i višeg prekršajnog suda biće izabrani do 31. decembra 2006. godine u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 80.

Odluka o broju sudija i sudija porotnika u apelacionim sudovima i sudija u Upravnom sudu biće doneta do ~~1. juna 2006~~. 1. FEBRUARA 2007. godine.

Predsednik i sudije apelacionih sudova i Upravnog suda biće izabrani do ~~31. decembra 2006~~. 31. AVGUSTA 2007. godine, po prethodnom rasporedu sudija u skladu sa članom 11. stav 2.